

07.05.2018

Provocări actuale în domeniul securității cibernetice – impact și contribuția României în domeniu

(Sala Nicolae Titulescu, Reprezentanța Comisiei Europene în România)

În cadrul procesului de diseminare ocazionat de lansarea Studiilor de Strategie și Politici (SPOS 2017) ale Institutului European din România (IER), a avut loc dezbateră cu tema „*Provocări actuale în domeniul securității cibernetice – impact și contribuția României în domeniu*”, găzduită la 7 mai 2018 de Reprezentanța Comisiei Europene în România. Evenimentul a marcat prezentarea concluziilor studiului omonim, elaborat sub egida IER. La dezbateră au participat reprezentanți ai administrației publice centrale, ai mediului academic și diplomatic, experți în domenii relevante și mass-media.

Mediul cibernetic, aflat în plină evoluție, generează deopotrivă oportunități de dezvoltare a societății informaționale, dar și riscuri la adresa funcționării acesteia. Existența vulnerabilităților sistemelor informatice, ce pot fi exploatare de grupări organizate, face ca asigurarea securității spațiului cibernetic să constituie o preocupare majoră pentru toate entitățile implicate.

În deschiderea evenimentului, dna **Gabriela Drăgan**, Director General al IER, a subliniat relevanța și oportunitatea unei astfel de teme de dezbateră, cu implicații atât la nivel național, regional, cât și internațional. Astfel, dna Drăgan a reamintit importanța transpunerii în legislația națională, în această perioadă, a unor normative europene în domeniul securității cibernetice, precum Directiva NIS (aplicabilă începând cu 9 mai a.c.) și Regulamentul privind protecția datelor personale – GDPR (aplicabil începând cu 25 mai a.c.). „Sigur că par, la prima vedere, elemente tehnice, directive, regulamente, dar ele vin pentru a crea acel cadru necesar pentru a proteja acest spațiu digital în care trăim cu toții mai interconectați în acest moment”.

În sesiunea de intervenții oficiale, dl **Valer-Daniel Breaz**, membru în Comisia specială pentru coordonarea activităților parlamentare necesare pregătirii Președinției Consiliului Uniunii Europene din primul semestru al anului 2019, Senatul României, a declarat că securitatea cibernetică reprezintă una dintre tematicile de interes ale Președinției României la Consiliul UE, cuprinsă în cadrul pilonului „*Europa siguranței*”: „Amenințările cibernetice se dezvoltă într-o manieră îngrijorătoare, iar o parte dintre ele fac parte din ceea ce numim războiul hibrid. De aceea, găsirea urgentă a celor mai eficiente instrumente și mijloace de reglementare și combatere a atacurilor cibernetice trebuie să fie pe agenda de priorități a decidenților politici, precum și a instituțiilor cu atribuții în securitatea națională”.

Dl **Cătălin Drulă**, președintele Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor, Camera Deputaților, Parlamentul României, a subliniat la rândul său importanța actualizării legislației naționale în domeniu, subliniind necesitatea clarificării aspectelor referitoare la rolul și atribuțiile CERT.RO. Domnia sa a afirmat că România dispune de „o strategie de securitate cibernetică destul de veche, din 2013”, care „nu mai corespunde nevoilor actuale”.

DI **Vlad Bontea**, membru în Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, Camera Deputaților, Parlamentul României a subliniat nevoia unei gândiri strategice orientate către viitor și a unei finanțări robuste pentru cercetare. Este nevoie să dezvoltăm noi inițiative în domeniu, Armata României trebuind să dezvolte un comandament pentru apărare cibernetică.

DI **Tudor Buzatu**, Secretar de stat în aparatul de lucru al dnei Ana Birchall, viceprim-ministru pentru implementarea parteneriatelor strategice ale României a susținut o intervenție în numele dnei Birchall despre importanța domeniului și despre pașii importanți făcuți până în prezent în direcția creșterii securității cibernetice. România și-a asumat un rol important la nivel european, fiind implicată activ în acest domeniu. „Totodată, doresc să subliniez faptul că România se distinge ca unul dintre statele membre cel mai bine pregătite în sfera securității cibernetice. Țara noastră beneficiază de un cadru strategic în domeniul securității cibernetice, centre specializate de răspuns la incidente de securitate cibernetică, precum și o Strategie de Securitate Cibernetică, ca să enumăr doar câteva dintre elementele care recomandă România în acest domeniu”.

Intervențiile oficiale au fost urmate de prezentarea studiului IER **Provocări actuale în domeniul securității cibernetice - impact și contribuția României în domeniu**, realizată de dl **Ioan-Cosmin Mihai**, Conferențiar universitar, Academia de Poliție „A.I. Cuza” (autor, coordonator) și dl **Costel Ciuchi**, Senior Information Technology Expert, Secretariatul General al Guvernului (autor).

În cadrul sesiunii de dezbateri propriu-zise, moderată de dl **Mihai Sebe**, expert, Biroul Studii și Analize, Institutul European din România, au intervenit dna **Daria Cătălui**, Coordonator conștientizarea securității cibernetice, Comisia Europeană DG Informatică (DIGIT), dl **Virgil Spiridon**, Director de operațiuni, Cybercrime Programme Office (C-PROC), Consiliul Europei, dl **Iulian Alecu**, Director General adjunct, Centrul Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică CERT-RO, dl **Cătălin Buciumeanu**, Președinte, Centrul de Strategii Avansate și dl **Eugen Valeriu Popa**, vicepreședinte, Strategikon.

Cu acest prilej au fost evidențiate aspecte precum:

- România susține inițiativele de promovare a subiectului securității cibernetice pe agenda politică europeană, dată fiind evoluția din ultima perioadă a amenințărilor cibernetice și impactul consistent al acestora în multiple domenii, și va continua să facă acest lucru și pe perioada Președinției RO2019.
- Aproximativ 90% din locurile de muncă calificată de pe teritoriul Uniunii Europene necesită competențe digitale.
- Analiza procesului și metodologiei de profilare a unui individ în spațiul online este relevantă în comunicarea strategică; aceasta poate fi utilizată de entități legitime în scopuri comerciale, cât și de entități ilegite în scopuri incontrolabile.
- Ca în multe alte domenii de interes la nivel european, este importantă consolidarea unui răspuns comun, coordonat și eficient la nivel european față de amenințările cibernetice, în baza Planului de Acțiune elaborat la nivelul Consiliului.
- Adoptarea unor politici unitare la nivelul statelor membre (ex. divulgarea coordonată a vulnerabilităților) și a unor mecanisme coordonate de acțiune/cooperare trans-sectoriale vor asigura ecosistemul necesar asigurării securității în spațiul comunitar.

- În ultimii ani, România s-a confruntat cu și a fost vizată de toate tipurile de atacuri cibernetice; după integrarea euroatlantică, țara noastră a fost o țintă a atacurilor de acest tip, care au devenit tot mai sofisticate și mai greu de depistat.

Sinteza realizată de

Bogdan Mureșan, expert, Biroul Studii și Analize

Mihai Sebe, expert, Biroul Studii și Analize